

D e ğ i Ő i m Dergisi

SoruŐturma:

Müslümanların Rejime Bakışları Nasıl Olmalı?

22 Şubat 1995

Dergimizin 23. Sayısında ele alınmak üzere kararlaŐtırılan “Müslümanların rejime bakışları nasıl olmalı?” konusu ile ilgili olarak sizin de katkıda bulunmanızı arzu ediyoruz. Bizi kırmadığınız için teşekkür ediyoruz.

AŐağıdaki soruları en geç 23 Şubat 1995 tarihinde olacak Şekilde cevaplandırmanız bizi memnun edecektir.

Her Őey için teşekkür ederiz. Allah’a emanet olunuz.

Ahmet AĖIRAKÇA

Genel Yayın Yönetmeni

1. Müslümanlar bugün var olan rejime nasıl bakmalıdırlar?

2. Bugün İslam’a aleni düşmanlık yapan kesim ile ilişkilerimiz nasıl olmalıdır?

.....

Dünya Genelinde Müslümanların yaşadıkları topraklarda hâkim olan rejimlere bakışları bu rejimlerin ideolojileri ve İslâm’a karşı olan tavırları ile belirlenir. İslâm dışı rejimlerin deĖiŐtirilmesi, dönüŐtürülmesi gerekliliği İslâmi duyarlılığı olan tüm Müslümanların ortak kanaatidir. Türkiye’de de Müslümanların rejimin birçok kurumunun kabullenmesi ve korunması gerektiğine inanmasına rağmen, genel anlamda rejimin İslâmi bir kimliğe doğru deĖiŐmesi yönünde inanç beslediği de muhakkaktır. Mevcut rejimin 70 küsur yıllık uygulamaları da bu inancı beslemektedir. Geniş halk kitleleri ile aydın kesim arasında rejime bakış açısından fazlaca bir fark olduğunu sanmıyorum. Sadece inkılâbi yaklaşımların bu talebi daha net ve açık bir Şekilde arzedeceğini düşünebiliriz.

Böyle bir genellemeden sonra, asıl sorunu belirlemeye geçebiliriz. Bütün bu ortak kabullere rağmen rejim yerinde duruyor ve bütün Őiddetiyle en genelde insanımıza, özelde de Müslümanlara zulmetmeye devam ediyor. Müslümanlar da bunun karşısında metodik de olsa ortak bir tavır (pratik) geliŐtirmiyorlar. Sanırım aŐağıda dikkat çekmeye çalıŐacağım iki hu-

susta hem fikir olmakla, nasıl bakılmalıdan ziyade, nasıl mücadele edilir sorusuna cevap bulmaya çalışabiliriz.

Birincisi: Rejimin ve Müslümanların bu güne kadar ki kazançları ve kayıpları ile karşılıklı kazanımları ve tavizleri, ikincisi, sistem içi ilişkiler ve davranışlar.

Bu iki hususun tartışılmasına burada geniş olarak girilemeyeceği kanaatimdeyim. Ancak rejime bakışımızın belirlenmesi, verdiğimiz ve vereceğimiz mücadele seyri açısından önemli olduğundan bir nebze değinmekte fayda görüyorum.

Cumhuriyetin ilk yılları ve 1946'lara gelinceye kadarki tek parti dönemi ile 1946'lardan 1995'e kadarki dönemi değerlendirdiğimizde, bizi kısmî bir memnuniyete sevkeden manzarayı görürüz. Bu dönemin yarısını bizzat mücadele ortamında yaşayarak bulunmuş bir insan olarak, kendimin ve bu güne kadar birlikte bulunduğum insanların fikrî ve pratik konumunu yeterli bulmamakla birlikte, olumluyorum. Genelde de Müslümanların sistem karşısındaki kazandıkları konumu olumluyorum. Bu güne kadarki gelişmeyi, salt sistemin veya dış güçlerin veya her ikisinin kontrol altına alma başarısı olarak yorumlamanın, yanlış bir değerlendirme olduğunu ve bu günlerde çokça tenkit ettiğimiz 'komplocu yaklaşım'la örtüşeceğini düşünüyorum. Sistemin her tavizi, Müslümanların başarısı ve etkinliğinin bir sonucudur. İslamî Dönüşüm'e bir katkısı vardır. Her bir kazanım muhatabımız olan insanları, öncülüğünü yaptığımız mücadeleye hazır hale getirecektir. Ve biz artık kendi aramızda konuşmaktan çıkıp, meramımızı her geçen gün daha geniş halk kitlelerine ifade edebilme durumuna geliyoruz.

Ayrıca hangi pratiklerimizin rejime meşruiyet kazandırıp kazandırmadığında da ortak bir bakış oluşturmaliyiz. Bu bakışla birlikte toplumsal dönüşümde de önemli mevziler kazanmamız söz konusu olacaktır. Bu pratiklerden en önemlisini 'hak arama', bir diğerini de 'kazanılmış bireysel veya kurumsal konumları tanıma ve kabullenme' olarak görüyorum. Bu çerçeveden baktığımda rejimin ve dünya düzeninin ihlal ettiği tüm tabii haklar (Müslim — gayrimüslim farketmez) ve muhatap insanlar için yapılacak hak arama mücadeleleri desteklenmelidir.

Kazanılmış bireysel veya kurumsal konumların tanınması ve kabullenilmesi, hatta daha ileri aşamalara taşınması (geliştirilmesi) pratiğinin de rejime meşruiyet kazandırma olarak değerlendirilmemesi kanaatindeyim. Bu gün Müslümanlar rejimin her kademesinde ve kurumunda vardır. Hayatlarını idame ettirdikleri gibi, inançlarını da yaşamaya ve yaşatmaya devam etmektedirler. Bu konumlarda ortaya konacak güzel örnekler İslam'ın yaşayan şahitliği ve en güzel tebliği fonksiyonunu görecektir.

İşte kazanılmış bireysel ve kurumsal konumları da kapsayacak ve kuşatacak bir pratiğin belirlenmesi için gerekli donanım ve hedefler, rejime nasıl bakmalı sorusuna açıklık getirebilir. Bunun için de kısaca bir kaç hususu belirtmekte fayda görüyorum:

1. Kendilerine Muvahhid Müslümanlar sıfatını yakıştırıp, bunun mücadelesini veren insanlarımızın bu tevhidî bilinçten başkalarının da nemalanabilmesi için, "yaygın bir kurumsallaşmayı" gerçekleştirebilmeleri gerekir. Sadece eğitim alanında, sadece usulî veya fikhî konularda değil, toplumun ihtiyacı ve bizim topluma ulaşmak istediğimiz her alanda kurumsallaşma. Tabiidir ki böyle bir kurumsallaşma, önce bunu yapacak olanların ihtiyaçlarını da karşılayacak her türlü örgütlenmeyi de içerecek kurumsallaşma olmalıdır.

2. Öncüleri ve öncü olabilecek insanlarımızı, geçmişi ve günü değerlendirip, yaşanan sosyal problemler ile gelecek için tasarımlar oluşturabilecek 'donanım'a kavuşturmalıyız.

3. İslamî duyarlılığı olan kesimler ve içinde yaşadığımız toplum nezdinde olumsuz konulara düşme pratiklerimizle 'toplumsal meşruiyet' gözetilmelidir.

Bu belirlemeler çoğaltılabilir. Fakat eminim ki, bunları pratiklere yansıtılabilir, donanımlar gözden geçirilir ve uzmanlaşma sağlanır ise başarı şansımız artabilir. Ve de kendi doğrularımızı topluma aktarmak için ileride bizi güç durumlara düşürecek olan eski Marksistleri, emekli mit ajanlarını, yeni mühtedi sosyologları, felsefe mektebinden çıkamayan bazı akademisyenleri öne çıkarmak, kendi doğrularımızı yabancı unsurlara söyletmek zorunda kalmayız.

İkinci sorunuza gelince: Bu soruyu iki şıkta ele almak mümkündür. Birincisi: İslâm'a düşmanlık yapan kesime karşı yapılacak olanlar. İkincisi: Kendi içimizde bu konu ili ilgili olarak yapmamız gerekenler. Önce ikincisinden başlamak gerekli. Bu güne kadar deneme yapılmalarla gelişen İslamî yükseliş bundan sonraki dönemde artık, yukarıda ifade etmeye çalıştığımız veya daha da geliştirilebilecek şekilde kurumsallaşarak çağa ve geleceğe hitap edecek donanıma sahip olarak çemberi kırabilir. Bu çerçevede çok rahat, esnek, toleranslı bir diyalog içerisinde olunmalı, yakın görüş ve zeminlerle kaynaşma ve ittifakları değerlendirebilmeliyiz. Elbette ki Müslümanlar arasında yanlış düşünce ve pratikleri eleştireceğiz. Ancak esas eleştiri ve red oklarımızı İslam'ın açık düşmanlarına yöneltmeliyiz. Çatışmayı Müslüman kesimler arasından çıkarıp, aslî cephesine, İslam karşıtı cepheye yöneltmeliyiz. Birlikteliklerin ve ihtilafların, topyekûn mücadele sahasında birleştirici ve netleştirici en önemli unsurlar olduğunu tarihte görmekteyiz.

İslâm'a düşmanlık yapan kesime ilişkilerimiz için:

Öncelikle toplumumuzun İslâmi gelenekten geldiğini, tarihi içerisinde bu insanlara şekil, öz ve şeref veren unsurun İslam olduğunu çok yoğun bir şekilde işlemeliyiz. Bir asrı aşan şiddet, soygun, tecziye ve tehcir politikalarının Müslümanlar üzerinde bir başkalaşma değil, aksine İslamlaşma sürecini artırdığına inanmalı ve inandırmalıyız.

İkinci olarak, İslam düşmanı kesimleri toplumda yalnızlaştırmak, geniş toplum kesimlerinden izole etmek gerekir. Bu çerçevede bu kesimin batı etkisi ile yabancılaşmış olduklarını, tarih içerisinde köklerinin olmadığını, azınlık olduklarını kahir ekseriyeti Müslüman olan top-

lum içerisinde yaşadıkları süfli hayatı devam ettirebilmek için güçlerinin yetmediğini görünce işbirliğine soyunduklarını ifade etmek gerekir.

Ayrıca bu kesimin her şeye ve herkese düşman olduklarını, hatta Millete düşman olduklarını (Yeni Şafak 21 Şubat 1995 Mustafa Özel), kimlik ve pratikleri ile sadece Müslümanlarla değil, kendi çıkarlarına hizmet etmeyen her tür insan ve kurumla, hatta fitnat ile savaş halinde olduklarını örneklerle topluma anlatmamız gerekir.

Yine bu kesimin, iktidarın ellerinden kaydığını gördükçe, sertleşerek, hırçınlaşarak, komplolar kurarak, ihtilaller örgütleyerek her türlü zulmü işleyebileceklerini, yaptıkları ve halen yapmakta oldukları işleri anlatmalıyız. Kendi kanun ve düzenleri ile yarattıkları, elleri ile yapıp, besleyip büyüttükleri (demokrasi, kanun önünde eşitlik, halkçılık, laiklik v.s.) birçok putu nasıl yediklerini de örnekleri ile göstermeliyiz.

Son söz olarak ifade etmek is terim ki, İslâmi gelişim in önündeki önemli sorunlarından biri inandırıcı bir üslupla kendini ifade zorluğudur. Bütün bunlar aşılabilir. Aşılacaktır. Yeter ki deneme yanılma yerine, basiretli, öngörülerle daha fazla diyalog, daha fazla donanım ve kurumsallaşmanın gerçekleşmesi sağlanabilsin.

Önce kendi dünyasında, sonra da belirlenen hedefe ulaştırmayı düşündüğü toplum nezdinde meşruiyet kazanmış örgütlenmelerin, günümüz dünyasında, iletişim, donanım, diyalog, bilgi v.b. imkânlardan daha fazla yararlanabildiği bir vakıadır.

“Hilkate karşı durmak âkile hep ziyandır,

Halka dost olmak, nice vesile-i irfandır.”

Sabrî

Tespit edebildiğim bu hususlarda gerekli dikkat ve fedakârlığı göstermemiz gerektiğini, tüm bunları yapmamızın Müslümanlar olarak Allah katındaki sorumluluğumuz ve tarih önünde bizden sonra gelecek nesillere karşı borcumuz olduğunu düşünüyorum. 22.2.1995

Muharrem BALCI